

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL MAŽŲJŲ BENDRIJŲ ĮSTATYMO NR. XI-2159 7 STRAIPSNIO ĮSTATYMO
PROJEKTO XIIIIP-3227 (TAP-19-2185) (TAIS NR. 19-14218(2))**

2019-12-31 Nr. NV-3669

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narių V. Rinkevičiaus, R. Sinkevičiaus, A. Bauros, V. Kamblevičiaus ir V. Ažuolo parengto Mažųjų bendrijų įstatymo pakeitimo projekto, kuriuo siūloma nustatyti, kad mažosios bendrijos nariui galima sudaryti civilines sutartis dėl paslaugų mažajai bendrijai teikimo ir/ar jų darbų atlikimo, išskyrus darbo santykių požymius turinčias sutartis.

Esama situacija: galiojančiame Įstatyme nustatyta, kad mažosios bendrijos narys negali turėti darbo santykių su mažąja bendrija, taip pat sudaryti su ja civilinių sutarčių dėl paslaugų mažajai bendrijai teikimo ar darbų atlikimo, išskyrus su mažosios bendrijos vadovu sudaromą civilinę (paslaugų) sutartį (t. y. mažosios bendrijos vadovu gali būti mažosios bendrijos narys).

Esmė: siūloma nepritarti Seimo narių inicijuotoms Įstatymo pataisoms dėl šių priežasčių:

- Mažųjų bendrijų įstatymu (MBĮ) teisinė forma, skirta smulkiajam verslui vykdyti. Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 31 d. nutarimo Nr. 1042 „Dėl Numatomo mažųjų bendrijų teisinio reguliavimo koncepcijos patvirtinimo“ 7 punktą nustato, kad MBĮ, skirtas smulkiojo verslo pradžia paspartinti, leidžia mažąsias bendrijas įsteigti greitai ir mažiausiomis sąnaudomis, joms efektyviai funkcionuoti ir konkuruoti rinkoje. Minėtame 7 punkte taip pat nurodyta, kad mažoji bendrija užpildys nišą tarp individualios įmonės ir uždarnosios akcinės bendrovės, bei tai, kad mažosios bendrijos sudarys papildomas galimybes steigti labai mažas įmones, kurių verslo egzistavimas paremtas asmeninėmis savybėmis grįsto bendradarbiavimo principu. Tai lemia MBĮ nustatytus teisinio reguliavimo ypatumus, skiriančius mažąsias bendrijas nuo kitų formų juridinių asmenų (minimalaus kapitalo reikalavimo netaikymas, paprastesnis ir lankstesnis valdymas, apskaita);
- MBĮ 7 straipsnio 4 dalyje nustatytas draudimas mažosios bendrijos nariams turėti darbo santykių su mažąja bendrija, sudaryti civilines sutartis dėl paslaugų mažajai bendrijai teikimo ar darbų atlikimo, susijęs su MBĮ 25 straipsnyje nustatyta galimybe mažosios bendrijos nuostatuose nustatyti mažosios bendrijos narių lėšų, kaip avansu išmokamo pelno, paėmimo asmeniniams poreikiams ir gavimo tvarką ir sąlygas. Atsižvelgus į tai, kad mažųjų bendrijų nariai už mažajai bendrijai teikiamas paslaugas ir atliekamus darbus gauna lėšų, kaip avansu išmokamą pelną, asmeniniams poreikiams, civilinės sutartys su mažosios bendrijos nariais nesudaromos;
- Pritarus Įstatymo projektui Nr. XIIIIP-3227, galimi atvejai, kai, sudarant paslaugų teikimo ar darbų atlikimo civilines sutartis su mažąja bendrija, siekiama sumažinti mažosios bendrijos pelną (padidinus mažosios bendrijos sąnaudas) ir išvengti prievolės grąžinti mažosios bendrijos nariams tenkančią mažosios bendrijos pelno dalį viršijančias iš mažosios bendrijos gautas išmokas (MBĮ 26 straipsnio 6 ir 7 dalys). Taip būtų sumažinta mažosios bendrijos kreditorių teisių ir teisėtų interesų apsauga, o kartu – ir mažosios bendrijos kaip juridinio asmens teisinės formos patikimumas.

Derinimas:

- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Finansų ministerija derino be pastabų;

- Valstybinė mokesčių inspekcija per nustatytą terminą pastabų nepateikė;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2019 m. gruodžio 30 d. išvadoje Nr. NV-3663 keletą pastabų teikiamam projektui patobulinti.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertinimo išvada: siūlome projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje, prieš tai klausimą aptarus Tarpinstituciniame pasitarime, iki kurio rengėjai įvertins Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt